

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ»**

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Глобальна стратегія сталого розвитку»

для студентів спеціальності 242 «Туризм»
ступеня магістра
факультету харчових технологій, готельно-ресторанного і
туристичного бізнесу

Полтава - 2016

Укладач: професор кафедри туристичного та готельного бізнесу, д. геогр. н., доцент Шуканов П.В.

Рецензенти: Шевчук С.М., к. геогр. н., доцент, завідувач кафедри географії та краєзнавства Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Федій О.А., к. пед. н., доцент кафедри географії та краєзнавства Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

*Навчальна програма дисципліни
обговорена і схвалена на засіданні кафедри
« » 2016 р., протокол №*

Узгоджено:

*Голова науково-методичної
групи зі спеціальності «Туризм»*

Схвалено:

Голова науково-методичної ради ПУЕТ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТА ДОДАТКОВИХ	
ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	8

ВСТУП

У другій половині ХХ століття в науковій літературі та в засобах масової інформації багатьох країн світу все більше з'являється публікацій про глобальні проблеми сучасного світу. Відповідні наукові дослідження та дискусії сприяли тому, що були виділені та класифіковані загальнопланетарні проблеми людства, фундаментальний аналіз яких свідчить про рух світу в напрямку до універсально-системної, глобальної кризи.

Мета дисципліни – отримання студентами науково-теоретичних знань та практичних навичок концептуально-стратегічного аналізу і оперативно-тактичного моніторингу глобальної трансформації та регіонального розвитку людства (антропосфери) і природи.

Об'єкт дисципліни – глобальна стратегія сталого розвитку, як науково-теоретичне обґрунтування розуміння та вирішення загальнопланетарних проблем людства. У зв'язку з цим при розгляді даної дисципліни враховуються міжпредметні взаємозв'язки з такими навчальними дисциплінами як «Основи геоeкономіки та проблеми глобалізації», «Геоeкономіка туризму», «Міжнародна eкономіка», «Екологія», «Регіональна eкономіка» «Транснаціональні корпорації», «Міжнародний туризм», «Світовий ринок товарів та послуг» тощо.

Предмет дисципліни -- вивчення концептуальних основ Цілей сталого розвитку як програми глобальної трансформації та постіндустріального переходу до суспільно-екологічних систем інформаційно-цивілізаційного типу.

Завдання дисципліни полягає в отриманні студентами науково-теоретичних знань щодо розкриття сутності глобальної стратегії сталого розвитку та її значущості в процесах трансформації національних і формування макрорегіональних суспільно-екологічних та туристично-корпоративних систем.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з екологічною, економічною та географічною літературою та відповідними нормативно-правовими актами. У результаті вивчення дисципліни магістру необхідно володіти такими компетенціями, як **спеціальні знання та вміння** щодо наукового використання понять і дефініцій

стосовно концепції сталого розвитку, теорії та досвіду концептуально-стратегічного аналізу та мислення людини, практичного застосування оперативно-тактичного моніторингу розвитку людства і природи, поширення та розкриття сутності екологізації в процесі глобально-регіональної трансформації антропосфери, використання глобальної стратегії сталого розвитку для підвищення ефективності професійної діяльності та адаптації людини в умовах постіндустріального суспільства.

Для перевірки та оцінки знань студентів при виконанні аудиторної та позааудиторної самостійної роботи з кожного модуля дисципліни передбачені такі форми роботи як: усне опитування з питань практичних занять; письмове опитування, модульна контрольна робота з ключових питань дисципліни; перевірка робіт, виконаних самостійно за завданням викладача; представлення презентацій, рефератів і доповідей, обговорення виступів перед групою; перевірка конспектів з самостійного вивчення матеріалів; тестовий контроль та обговорення питань для самостійного вивчення.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Науково-теоретичні основи глобальної стратегії сталого розвитку

Об'єкт і предмет дисципліни. Основна проблематика і тематика глобальних досліджень. Поняття «глобалізація», «сталий розвиток» і «глобальні проблеми людства». Національний, міжнародний і глобальний ринок. Історичні особливості формування та практичного застосування концепції сталого розвитку.

ТЕМА 2. Глобальні проблеми людства та основні принципи концепції сталого розвитку

Територіально-політична організація суспільства. Просторова ієрархія соціально-екологічних систем. Глобальні проблеми людства як результат встановлення пануючого положення на світовому ринку глобальних корпорацій. Діяльність ТНК та їх роль в загостренні екологічних проблем. Основні принципи концепції сталого розвитку.

ТЕМА 3. Значення глобально-олігархічного менеджменту в розробці стратегії сталого розвитку

Поняття про глобально-олігархічний менеджмент. Значення Римського клубу в розробці стратегії сталого розвитку. Зміст та особливості реалізації Декларації тисячоліття. Історичні етапи трансформації та модернізації суспільства. Основні ознаки постіндустріального суспільства.

ТЕМА 4. Наукове дослідження глобальної стратегії сталого розвитку

Основні принципи наукового дослідження глобальної стратегії сталого розвитку. Принцип концептуально-стратегічного розвитку та модернізації системи. Принцип оперативного-тактичного моніторингу глобальної трансформації та регіонального розвитку системи. Принцип індивідуальної адаптації людини в умовах формування соціально-екологічних систем постіндустріального типу.

ТЕМА 5. Теоретичні основи прогнозування та вирішення глобальних проблем людства

Співвідношення понять «глобальний» та «інтернаціональний». Тенденції глобалізації та регіоналізації світу. Міждисциплінарний характер глобальної стратегії сталого розвитку. Класифікація та взаємозв'язки глобальних проблем людства. Ієрархічні рівні вивчення та вирішення глобальних проблем. Методи прогнозування та форсайт-технологічного передбачення глобального розвитку.

ТЕМА 6. Значення міжнародної інтеграції в реалізації глобальної стратегії сталого розвитку

Соціально-економічна, політична та екологічна сутність міжнародної інтеграції. Особливості інтеграції країн у різних соціально-економічних та екологічних умовах. Форми міжнародної інтеграції та етапи розвитку регіоналізації світу. Цивілізаційні особливості та перспективи створення єдиного гео економічного простору. Макрорегіональні соціально-екологічні об'єкти сталого розвитку.

ТЕМА 7. Науково-практична реалізація глобальної стратегії сталого розвитку

Зміст та глобальні цілі сталого розвитку на період до 2030 року. Оперативно-тактичний моніторинг розвитку людства і природи. Значення глобальної кризи для реалізації стратегії сталого розвитку. Проблема бідності та відсталості в епоху державно-корпоративної організації суспільства. Матриця переходу до нового світового порядку. Взаємозв'язок сфери туризму і стратегії сталого розвитку.

ТЕМА 8. Україна в умовах реалізації глобальної стратегії сталого розвитку

Визначення пріоритетів національної стратегії сталого розвитку. Основні напрями та вплив екологізації (ноосферізації) освіти України на формування особистості. Використання глобальної стратегії сталого розвитку для підвищення ефективності професійної діяльності та посилення конкурентоздатності підприємства (корпорації). Адаптація людини в умовах глобальної кризи та переходу до постіндустріального суспільства.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТА ДОДАТКОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

1. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти. Ч. 1. Глобальний аналіз якості та безпеки життя людей : [монографія] / [наук. керівник М. З. Згуровський] ; Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]. – К. : НТУУ «КПІ», 2010. – 252 с.
2. Асаул А.Н. Глобализация и регионализация мира / А.Н. Асаул, М.А. Джаман, Н.И. Пасяда, П.В. Шуканов; под. ред. д-ра экон. наук, профессора А.Н. Асаула. – СПб.: СПбГАСУ, 2010. – 104 с.
3. Глобалистика : энциклопедия / [гл. ред. И. И. Мазур, А.Н. Чумаков] ; Центр научных и прикладных программ «ДИАЛОГ». – М. : ОАО Издательство «Радуга», 2003. – 1328 с.
4. Глобальні цілі сталого розвитку 2030 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web(2).pdf)
5. Дрейер О. К. Глобальная проблематика и Римский клуб : [лекция] / О. К. Дрейер, Б. В. Лось, В. А. Лось. – М. : Издательство УРАО, 1997. – 36 с.
6. Дрейер О. К. Экология и устойчивое развитие / О.К. Дрейер, В. А. Лось. – М. : Издательство УРАО, 1997. – 224 с.
7. Економічна і соціальна географія світу: Атлас. – К.: ЗАТ “Інститут передових технологій”, 2015. – 48 с.
8. Защита окружающей среды Европы. Четвертая оценка [Электронный ресурс] / Европейское агентство по окружающей среде. – Denmark: Copenhagen, 2007. – 500 с. – Режим доступа: <http://eea.europa.eu>
9. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : [монографія] / За наук. ред. акад. НААН України М. А. Хвесика – К.: Наукова думка, 2013. – 488 с.
10. Лукашевич В. М. Глобалістика: Навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. – 2-ге вид., доп. та випр. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2005. – 440 с.
11. Мантатов В. В. Конференция ООН «Рио +20»: новая парадигма глобального устойчивого развития [Электронный

ресурс] / В. В. Мантатов. – Режим доступу : http://www.dialog21.ru/simposium/congr2012/RIO_20.htm

12. Наукові основи національної стратегії сталого розвитку України [Електронний ресурс] / [за наук. ред. акад. НААН України, д.е.н., проф. М.А. Хвесика]; Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 40 с.

– Режим доступу : http://ecos.kiev.ua/share/upload/reports/Naukovi_osnovy_stalogo_rozvytku_2013_1.pdf. – Назва з екрана.

13. Національна парадигма сталого розвитку України [Електронний ресурс] / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. – К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. – 72 с. – Режим доступу : http://ecos.kiev.ua/share/upload/Dopovid_nacionalna_paradygma_stalogo_rozvytku.pdf– Назва з екрана.

14. Сталій розвиток: світоглядна ідеологія майбутнього: [монографія] / [Хвесик М. А., Бистряков І. К., Левковська Л.В., Пилипів В. В.]; за ред. акад. НААН України М. А.Хвесика. – К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку», 2012. – 465 с.

15. Шуканов П.В. Геоекономічні основи міжнародного туризму: методичні рекомендації з освоєння теми дисципліни «Основи геоeкономіки та проблеми глобалізації» [для студентів напрямів підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства»; 6.140103 «Туризм»] / П.В. Шуканов. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2012. – 15 с.

16. Шуканов П.В. Глобальний цивілізаційний простір: науково-методологічні засади суспільно-географічного дослідження : [монографія] / П. В. Шуканов ; за наук. ред. проф. К.А. Немця. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 287 с.

17. Шуканов П.В. Світовий порядок та умови формування нової фінансово-економічної архітектури світу // Національна економіка в умовах формування нової фінансово-економічної архітектури світу: [монографія] / за заг. ред. О.В. Чернявської. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – С. 24 – 37.

Додаткові:

18. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна : [монографія] / [Згуровський М. В., Пахомов Ю. М., Філіпенко А. С. та ін.]. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
19. Декларация тысячелетия Организации Объединённых Наций [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
20. Дністрянський М.С. Політична географія та геополітика України: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010 – 344 с.
21. Реймерс Н. Ф. Экология (теория, законы, правила, принципы и гипотезы) / Н. Ф. Реймерс. – М. : Журнал «Россия Молодая», 1994. – 367 с.
22. Маруняк Є.О. Глобалізація та її вплив на розвиток регіонів України / Наук. ред. Руденко Л.Г. – К. : Реферат, 2007. – 224 с.
23. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / І. Смаль. – Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/smal.htm
24. Форрестер Д. Мировая динамика / Джей Форрестер ; пер. с англ. А. Ворошук, С. Пегов ; под. ред. Д. Гвишиани, Н. Моисеева. – М. : ООО Издательство АСТ; СПб. : Terra Fantastica, 2003. – 379 с.
25. Sustainable Development Solutions Network (SDSN) [Electronic resource]. – Mode of access: <http://unsdsn.org/> – Titla from display.